

BANKA KREDİLERİ EĞİLİM ANKETİ'NE İLİŞKİN UYGULAMA DEĞİŞİKLİKLERİ

VERİ YÖNETİŞİMİ VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKETLER VE ENDEKSLER MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Banka Kredileri Eğilim Anketi, Bankamız tarafından 2005 yılında üç aylık olarak uygulanmaya başlamıştır. Anketin temel amacı, banka kredilerinin eğilimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesidir. Bu anket ile kredilerin onaylanmasında uygulanan standartlar ile faiz dışı koşul ve kurallardaki değişimler, bu değişimlerde rolü olduğu düşünülen faktörler ve kredi talebinin izlenmesi hedeflenmektedir.

Uygulama Değişiklikleri

1. Ekim-Aralık 2012 döneminden itibaren anketin bilgi içeriğinin zenginleştirilmesi amacı ile kredinin kullandırıldığı para cinsi ve fonlama koşullarına ilişkin iki yeni soru grubu anket kapsamına dahil edilmiştir.

a. Kredinin kullandırıldığı para cinsi ayrımının eklenmesi

Ankette ticari kredilere ilişkin sorular, vade (kısa vadeli/uzun vadeli) ve ölçek (kobiler/büyük işletmeler) ayrımında sorulmaktadır. Ankette bu ayrımlara ek olarak kredinin kullandırıldığı para cinsine göre (Türk Lirası/Yabancı Para) kredilere uygulanan standartlar ile kredi talebinin değişim yönü de sorulmaya başlanmıştır. Böylece hem maliyet hem de talep koşulları açısından farklılaşabilen bu iki kredi türündeki eğilimlerin daha yakından takip edilmesi amaçlanmaktadır.

b. Fonlama koşullarına ilişkin soruların eklenmesi

Fonlama koşulları, bir bankanın yurtiçi ve yurtdışı fon piyasasından finansman sağlama imkanını etkileyen koşullar olarak tanımlanabilir. Bu koşullar bankaların fon maliyeti ve karlılığı etkileyerek kullandırabilecekleri ya da kullandırmak istedikleri kredi miktarına yansımaktadır. Anketin kapsamı, bu koşullardaki değişimi kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

2. Nisan-Haziran 2014 döneminden itibaren ankete iki yeni soru grubu eklenmiştir.

a. Kredi ya da kredi limitinin büyüklüğü sorusunun eklenmesi

İşletmelere kullandırılan kredilere uygulanan koşul ve kurallardan kredi ya da kredi limitinin büyüklüğünü belirleyen kriterlerin değişim yönüne ilişkin olarak ankete bir soru eklenmiştir.

b. Yurtdışı fonlama koşullarını etkileyen faktörlere ilişkin soruların eklenmesi

Yurtdışı fonlama koşullarını etkileyen faktörlerin izlenmesi amacıyla yurtdışı fonlama maliyeti ile yurtdışı fonlama koşullarını etkileyen diğer koşul ve kuralların değişim yönüne ilişkin olarak ankete iki yeni soru eklenmiştir.

3. Ocak-Mart 2017 döneminden itibaren Banka Kredileri Eğilim Anketi ağırlıklandırma yöntemi değiştirilerek üç aylık ağırlıklandırma sisteminden bir yıllık ağırlıklandırma sistemine geçilmiştir. Ağırlıklar, her anket dönemi için, son 12 aylık kredi hacmi esas alınarak güncellenmektedir.

4. Banka Kredileri Eğilim Anketi katılımcı listesi anketin temsil gücünün artırılması amacıyla Ocak-Mart 2024 döneminden itibaren güncellenmiş olup, örneklem seçiminde bankaların aktif büyüklükleri kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda 7 banka örneklemden çıkarılmış, 8 banka örnekleme dahil edilmiş ve katılımcı sayısı 16 olmuştur.

5. Ocak-Mart 2024 döneminden itibaren bireysel kredilere ilişkin hesaplamalarda, konut, taşıt ve diğer bireysel krediler için ayrı ağırlık kullanımı yerine tüm bireysel krediler için toplulaştırılmış tek bir ağırlık kullanılmaya başlanmış ve ilgili seriler çalışmanın başlangıcından itibaren revize edilmiştir.